

Prof. Dora Bojadžijeva – autor vrednih sorti pšenice od nacionalnog značaja

Автор(и): Растителна защита
Дата: 20.10.2024 Брой: 10/2024

Jedna od doajenki bugarske oplemenjivačke škole, prof. dr sc Dora Bojadžijeva, napustila je svet poljoprivredne nauke u 90. godini života.

Prof. Bojadžijeva je diplomirala na Visokom poljoprivrednom institutu „Vasil Kolarov“, danas Poljoprivredni univerzitet – Plovdiv, 1957. godine i odmah započela rad u Institutu za biljne genetičke resurse „K. Malkov“ u Sadovu, gde se odvila njena čitava kreativna karijera. Zahvaljujući velikoj ljubavi prema Sadovu i brojnim sortama koje je stvorila, a koje su učestvovalе na međunarodnim izložbama i bile nagrađivane, proglašena je i za počasnu građankinju ovog grada.

Njeni prvi uspesi datiraju iz ranih 1970-ih, kada je, kao deo tima, stvarala visokoprinosne bugarske sorte pšenice. Glavni doprinos prof. Bojadžijeve je razvoj sorte pšenice „Sadovo 1“, koja je skoro 40 godina služila kao nacionalni standard u grupi B – pšenice pogodne za samostalnu proizvodnju hleba sa povećanom snagom.

Nakon odobrenja od strane Državne komisije za sorte 1973. godine i njenog uvođenja u zemlji, prinosi žita su se u proseku povećali za oko 100 kg po dekaru. Karakteriše je stabilan prinos i izuzetna ekološka plastičnost.

Ona je takođe autor sorti pšenice „Sadovo 552“, Momčil, visokoprinosne Nikibo, Prelom, Borjana i posebno popularne u Turskoj Junak, koja je otporna na sušu i pogodna za ekstremno visoke temperature i uslove suše.

Godine 2014. sorta Nikibo je postala pobednik u kategoriji „Seme i sadni materijal“ na konkursu za inovacije na sajmu Agra 2014. Izuzetno je visokoprinosna. Ove karakteristike je nasledila od jednog od roditelja – sorte Prelom, u kombinaciji sa dobrim produktivnim izdanjivanjem i formiranjem gustog useva. Sorta ima srednju otpornost na uzročnike smeđe rđe i rđe stabila.

Najveće priznanje za prof. Bojadžijevu kao naučnicu je njeno učešće u pisanju poglavlja o Istočnoj Evropi u Svetskoj knjizi o pšenici i postignućima u oplemenjivanju.

Za svoj 80. rođendan prof. Bojadžijeva je primila ličnu čestitku od predsednika Rosena Plevnelijeva, koji je deset godina ranije bio gost na tradicionalnom Danu poljoprivrednika u IPGR Sadovo. U svom obraćanju istakao je da su njeni uspesi doprineli jačanju autoriteta savremene poljoprivredne nauke i da je njen rad primer svim mladim naučnicima.

Opraštamo se od prof. Dore Bojadžijeve rečima višeg asistenta prof. dr Ivana Aleksijeva iz IPGR-a, izgovorenim na Danu poljoprivrednika 2024. godine, posvećenom njenom 90. rođendanu: „Veliko hvala prof. Dori Bojadžijevoj na svemu što je učinila za nauku, za Institut u Sadovu, za grad Sadovo i za ljude! Zahvaljujem joj se iz dubine srca!“